

Uchwała nr XII/131/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 13 grudnia 2022 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wałbrzycha przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2023

Na podstawie art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 230 ust. 2 pkt 1, ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Marek Głód — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Magdalena Macias — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wałbrzycha przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2023.

Uzasadnienie

I. Zgodnie z dyspozycją art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) dalej – ufp, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Natomiast zgodnie z art. 230 ust. 3 ufp regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

II. Skład Orzekający oceniając przedłożony 15 listopada 2022 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wałbrzycha wraz z projektem uchwały budżetowej na 2023 rok stwierdził, co następuje:

- 1) Projekt wieloletniej prognozy finansowej (załącznik nr 1) opracowano na lata 2023 – 2044 i dla każdego roku objętego prognozą określono wielkości budżetowe, o których mowa w art. 226 ust. 1 ufp oraz dołączono objaśnienia przyjętych wartości. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty. W załączniku nr 2 określono wykaz przedsięwzięć oraz limity planowanych wydatków.
- 2) Prognozowane w 2023 roku dochody, wydatki, przychody, rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok.
- 3) Zachowano wymóg równoważenia budżetu w części bieżącej określony w art. 242 ufp.
- 4) W części normatywnej projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawarto upoważnienia dla organu wykonawczego, o których mowa w art. 228 oraz art. 232 ust. 2 ufp.
- 5) W projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok na finansowanie deficytu w kwocie 37.761.077,69 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 48.498.124,00 zł zaplanowano przychody w kwocie 86.259.201,69 zł, w tym z tyt. kredytów w kwocie 48.498.124,00 zł. Z zał. nr 1 do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, iż w roku 2024 i 2025 na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano przychody zwrotne wpływające na dług gminy odpowiednio: 4.886.700,00 zł i 7.094.300,00 zł.

W 2023 roku poziom zadłużenia gminy stanowił będzie 92,80% planowanych dochodów.

Jednocześnie Skład Orzekający uwzględniając fakt, że przedłożony projekt uchwały nie narusza art. 243 ufp zwraca uwagę, że w 2023 r. różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty zobowiązań, a wskaźnikiem planowanej spłaty zobowiązań wynosi (przy zastosowaniu ustawowych wyłączeń) jedynie 0,02 punktu procentowego. Ponadto wartość wskaźnika jednorocznego za 2022 rok (wyliczona na podstawie wykonania budżetu) będzie miała wpływ na zachowanie wskaźnika spłaty zadłużenia gminy na lata następne. Na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ufp, w kolejnych latach (tj. okresie spłaty długu) istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W latach 2024–2026 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach od 57 mln zł do 64 mln zł, przy przewidywanym w 2022 r. deficycie operacyjnym w wysokości 9,4 mln zł.

Niezależnie od powyższego Skład Orzekający zauważa, że projekt uchwały WPF w zał. nr 1 w części dotyczącej wykonania 2022 r. (przew. wykon.) nie uwzględnia istotnych zmian budżetu gminy w zakresie wyniku budżetu oraz źródeł jego finansowania.

W 2023 r. zaplanowano przychody pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 16.771.939,69 zł oraz z wolnych środków w kwocie 20.989.138,00 zł (w wysokości pozwalającej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu). W piśmie z dnia 8 grudnia 2022 r. (znak BB.3020.4.2022) Prezydent Wałbrzycha przedstawił wyjaśnienie m.inn. w zakresie przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022, które wskazuje na możliwość uzyskania przychodów z tytułu ww. środków na poziomie co najmniej kwoty wskazanej do dyspozycji w 2023 i 2024 roku. Skład Orzekający jednocześnie wskazuje, że w przypadku niezrealizowania przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu.

Wykazany w projekcie WPF indywidualny wskaźnik zadłużenia gminy został obliczony w oparciu o prognozowane, optymistyczne wielkości dochodów i wydatków, podczas gdy w przyszłych latach wskaźniki będą wyliczane na podstawie wielkości wynikających ze sprawozdań budżetowych, czyli w oparciu o faktycznie wykonane wielkości. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości w zakresie spłaty zobowiązań dłużnych mogą być inne, a więc także niższe niż obecnie prognozowane. Taka konstrukcja budżetu, gdzie nie planuje się bieżącej nadwyżki budżetu na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, lecz na ich spłatę zaciągane są kredyty, pożyczki, emitowane obligacje komunalne powoduje, że w konsekwencji uchwalany jest budżet z deficytem, sfinansowanym przychodami zwrotnymi, co może zakłócić prawidłową realizację ustawowych zadań nałożonych na gminę.

Wydając przedmiotową opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza uchwała Składu Orzekającego, zgodnie z art. 246 ust. 2 ufp, podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Marek Głód